

KAJ NAJ V NOVEM LETU DUHOVNO REŠUJE SLOVENSKI ČAS

ALOJZ REBULA

Prostor in čas: kategoriji, ki po eni strani pogojujeta človekov obstoj, tako da se mu zdita absolutno „naravni“, po drugi strani pa dejstvo, da se človek vanju ne more vdati.

Ne more se vdati v prostor, sicer v zgodovini ne bi bilo vseh mogočih preseljevanj, ne bi bilo odkrivanja drugih celin, ne bi bilo astronavtike.

Še manj se more vdati v čas, saj si hoče osvojiti ne samo sedanost (s čim večjo hitrostjo), ampak tudi preteklost (s paleontologijo, arheologijo in zgodovino) in prav posebej prihodnost (z vsemi vrstami futurologije).

Gre torej za dvoje odvisnosti. In nič se ne prilega temu človekovemu „samoosvobodilnemu“ teženju bolj kakor krščanska vizija, po kateri bo človek po vstajenju osvobojen vezanosti tako na čas kakor na prostor.

Kaj pa je s slovenskim prostorom in slovenskim časom?

Upati je, da bo članstvo v Evropski zvezi zagotavljalo Sloveniji njeno ozemelsko celovitost in da jo bo varovalo vsaj frontalnih imperializmov.

Drugače je s slovenskim časom, čedalje bolj tesno vpetim v evropski oziroma svetovni čas, nad katerim visi vrsta groženj: ekološka kriza s stopitvijo ledenikov Severnega tečaja, usihanje energij in voda, nuklearizacija ne samo Azije, ampak tudi Afrike (Egipt, Libija, Tunizija, Maroko mislijo na svojo atomsko bombo ...), islamski terorizem, poganizacija krščanskega sveta.

Kaj naj duhovno rešuje slovenski čas? Namreč pred nihilizmom porabništva, pred vrednostno praznino, pred obupom, pred strahom?

Vprašanja za novo leto.

Tista — recimo — polovica našega naroda, ki je „čutila“ Marxa, čeprav ni verjela vanj, danes tava v popolni brezidejnosti. Kaj ostaja v tej duhovni tundri drugega kot Kristusova religija s svojim veličastnim metafizičnim obzorjem in s svojo neprekosljivo etiko? Tudi kot pečit proti tistemu prastrahu, ki sodobnemu človeku čedalje bolj leze v kosti.

Spominjam se rale, ki sem jo slizal od tržanskega rkofa Lorenza Bellomija.

„Na vrata potrka strah. Vera odpre: 'Nikogar ni!'“

Za vero ni strahu.

„Niti najmanjša stvar na svetu se ne zgodi brez moje vednosti,“ je rekel Kristus sveti Favstini Kowalski nedolgo od tega.

Kristjan si lahko meri svojo vero tudi po tem, koliko je v njem strahu pred prihodnostjo. O, ubogi naši termometri ...

(Po Družini)

Evri že prevladujejo

Prehod na evro poteka v Sloveniji hitro in uspešno ter za zdaj brez večjih težav, je v petek ocenila Evropska komisija. Ob tem je dodala, da plačila v evrih za Slovence postajajo stalnica, tolar pa se iz obtoka hitro umika. Stoodstotni delež naj bi evrska gotovinska plačila dosegla v nekaj dneh.

„Prevzem evra v Sloveniji poteka zelo hitro in brez zapletov. To kaže, da so Slovenci izkoristili izkumje prve skupine držav članic območja evra, hkrati pa je to tudi dokaz odličnih priprav,“ je ob tem v Bruslju dejal evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia.

Po nekaj delovnih dneh kaže, da slovenski prehod na evro s 1. januarjem poteka gladko. Gotovinska plačila v evrih postajajo že stalnica in naj bi povsem prevladala precej pred iztekom 14-dnevnega obdobja dvojnega obtoka, kot ga predvideva načrt za prehod na evro, je zapisala komisija.

Ta tudi ugotavlja, da se je v sredo, prvi delovni dan po uvedbi evra v Sloveniji, do konca delovnega dne približno 40 odstotkov slovenskih tolarjev vrnilo v banke in umaknilo iz obtoka. Od začetka januarja namreč banke v Sloveniji izdajajo le evre, trgovci pa kupcem vračajo le evrsko gotovino. Potem ko je bilo v bankah v prvih dveh delovnih dneh precej živahno, saj je mnogo strank želelo čim prej zamenjati tolarje za evre, se zdaj položaj umirja.

Zadovoljstvo nad vstopom Slovenije v območje evra je izrazil tudi predsednik Evropske centralne banke (ECB) Jean-Claude Trichet. „Z navdušenjem ugotavljamo, da imamo sedaj v območju evra trinajst držav in 315 milijonov prebivalcev. Ravno tako z velikim veseljem pozdravljamo guvernerja Banke Slovenije Mitja Gasparija kot polnopravnega člana v našem organu odločanja, Svetu Evropske centralne banke. Skupaj bomo naprej zagotavljali stabilnost cen v območju evra in tako izpolnjevali našo temeljno nalogo,“ je zapisal Trichet.

„Z Banko Slovenije in vsemi organi na nacionalni in evropski ravni smo vzorno sodelovali in tako utrlji pot za nemoten prehod, vse vpletene strani pa so med pripravo in izvedbo zamenjave gotovine v evro opravile izjemno delo,“ je Slovenijo pohvalil prvi mož ECB. „Slovenija je lahko zares ponosna, saj je pokazala, da je kriterije

izpolnila z uspešnim in plodnim delom in zato ne enkrat bravo,“ je zapisal Trichet. Sloveniji je za prevzem evra ob robu dvodnevne rednega posveta slovenske diplomacije na Brdu pri Kranju čestital tudi čenki zunanji minister Aleksander Vondra.

Med umikom slovenskega tolarja iz obtoka se gotovinska plačila v evrih stalno povečujejo in so 4. januarja zvečer obsegala že več kot polovico vseh gotovinskih plačil, ugotavlja Evropska komisija in dodaja, da je to primerljivo z izkumjo iz leta 2002, ko je bila evrska gotovina uvedena v članicah območja z evrom. Stoodstotni delež naj bi evrska gotovinska plačila dosegla v nekaj dneh.

1. januarja 2007 ob pirihi zjutraj sta bili dve tretjini od skupno 1500 bančnih avtomatov v Sloveniji prilagojeni za izdajo evrov, njihov delež pa se je do konca dne povzpela na 93 odstotkov. Zdaj že vsi bankomati poslujejo v evrih. Približno 2,3 milijona bančnih računov fizičnih in pravnih oseb je bilo prav tako uspešno pretvorjenih v evre, kar so številni Slovenci v prvih dveh dneh tudi preverili, je ne zapisala Evropska komisija in dodala, da so bili prav tako pripravljeni in zdaj delujejo v evrih tudi elektronski terminali POS v trgovskih lokalih.

Komisija je ne zapisala, da se bo dvojno označevanje cen po zakonu nadaljevalo do sredine leta 2007, porabnike pa oblasti pozivajo, naj bodo pozorni na morebitne neupravičene podražitve. Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS) državljane naprota, naj jo obveščajo o večjih dvigih cen ter ji v dokaz predložijo stare tolarke in nove račune v evrih. Potem ko jih na ZPS preverijo, večje dvige cen redno objavljajo. Glede na zadnje poročilo ZPS je bilo večje podražitve med drugim opaziti pri parkirninah v nekaterih mestih, ponekod pri hitro pripravljeni hrani in prigrizkih, pri nekaterih časopisih in revijah.

Na ZPS so se sicer zaradi povečanega števila klicev potrošnikov odločili razširiti delovanje brezplačnega evrotelefona na vsak dan. Doslej je bil evrotelefon, namenjen vprašanjem povezanim z evrom in sporočanju podražitev dosegljiv štiri ure dnevno le vsak ponedeljek, sredo in petek.

Tržni inšpektorji so med tem doslej pri nadzoru na področju uvedbe evra in s tem povezanega dvojnega označevanja cen ugotovili 87 kršitev. V vseh primerih so kršiteljem izrekli zgolj opozorila, saj so ta zadoščala, da so podjetja uskladila poslovanje z zakonskimi zahtevami, so sporočili iz Tržnega inšpektorata RS. Ker gre za povsem novo zakonsko urejeno področje, bodo inšpektorji z nadzorom nadaljevali tudi v prihodnjih dneh.

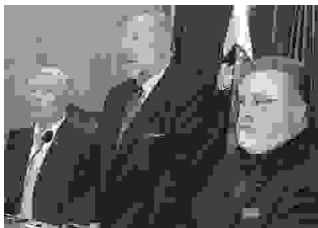
O Slovencih v Italiji

Zunanji minister Dimitrij Rupel je v ponedeljek 8. v Ljubljani sprejel predsednika krovnih organizacij Slovencev v Italiji, Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) Rudija Pavliča in Sveta slovenskih organizacij (SSO) Draga Štoka.

Srečanje, ki je potekalo dan pred obiskom italijanskega zunanjega ministra Massima D'Aleme v Sloveniji, je bilo namenjeno temam, ki jih bodo obravnavali med obiskom.

Italijanski zunanji minister je obisk v Sloveniji, s katerim vrača obisk slovenskega kolega Rupla v Rimu junija lani, v torek 9. začel v Novi Gorici, kjer je simbolično prečkal državno mejo in se nato skupaj z Ruplom srečal s predstavniki slovenske in italijanske manjšine. V sredo bodo sledili uradni pogovori v Ljubljani, italijanskega gosta pa bo sprejel tudi slovenski premier Janez Janša.

Kot je v izjavi za javnost povedal Rupel, je srečanje z D'Alemo posvečeno tako

Štoka, Rupel in Pavlič

dvostranskim odnosom kot tudi evropskemu sodelovanju. Sicer je Pavliča in Štoko seznanil s predvideno vsebino in temami pogovorov, ki jih bo na pogovorih odprla slovenska stran. Med njimi je minister navedel vprašanja energetike, tudi gradnje plinskih terminalov, in transporta ter položaj slovenske manjšine v Italiji.

Kot je dejal Pavlič, obisk D'Aleme kaže na željo Italije po utrditvi odnosov s Slovenijo. Po njegovih besedah pa je za manjšino izrednega pomena uresničevanje zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. Nekaj njegovih točk se v zadnjih mesecih že uresničuje, pričakujejo pa, da se bo celovit spekter problemov reševal ne v naslednjih mesecih.

Pri tem je Pavlič navedel vprašanje sestave paritetnega odbora in določitev območja, kjer naj se uresničujevala določila zaščitnega zakona. „Vem, da je sestava paritetnega odbora že zaokrožena, in priča-

kujem, da bo D'Alema to lahko najavil Ruplu oziroma nam in da bo zadeva stekla v januarju, tako da bi lahko že v naslednjih mesecih predsednik italijanske države z dekretom določil ozemlje, kjer naj se začeta uveljavijo,“ je dejal Pavlič.

Paritetni odbor naj bi oblikoval seznam občin oz. delov občin, kjer naj veljajo določila zaščitnega zakona za zaščitno slovenske manjšine v Italiji iz leta 2001. Za popolno obnovitev 20-članskega paritetnega odbora manjkajo le ne štiri člani, ki jih mora določiti italijanska vlada. Prvi paritetni odbor je konec septembra 2003 oblikoval seznam 32 občin v tržanki, goriki in videmski pokrajini, kjer naj bi veljala določila zaščitnega zakona. Tega predloga pa tedanja italijanska vlada pod vodstvom Silvia Berlusconi ni odobrila.

Štoka pa je v izjavi za javnost med drugim izrazil prepričanje, da do obiska D'Aleme prihaja v prelomnem trenutku, ko je Slovenija vstopila v območje evra in se pripravljala na predsedovanje Evropski uniji v prvi polovici leta 2008. Izrazil je ne prepričanje, da se bo sedanja italijanska vlada, ki jo je slovenska manjšina na volitvah podprla, končno konkretno lotila reševanja celotnih slovenskih narodnostnih težav v Italiji.

Džamija na Parmovi

Po programu in arhitekturi se džamija bolj vraste v prostor v mestnem središču kot pa v predmestnem okolju, je prepričan ljubljanski podžupan, pristojen za urbanizem, Janez Koželj. To je tudi eden od njegovih osnovnih argumentov v prid novi lokaciji za džamijo na Parmovi ulici, kjer objekt zaradi bližnjih visokih stavb ne bo potrebno omejevati glede višine. Hkrati pa bo džamija po Koželjevem mnenju sprožila proces preobrazbe območja, ki sodi med večje komplekse degradiranih zemljišč v mestu.

Lokacija za džamijo je v središču mesta in hkrati v njegovem zaledju, je dejal Koželj. Takšno versko, izobraževalno in družbeno

središče se po njegovem mnenju lažje vraste v mestno središče, kjer so zgoščene različne dejavnosti. „Tako središče le dopolni pestro dogajanje in prispeva k urbanosti mesta, kot pa če to postavimo v prostor, ki ima samo eno pretežno rabo, najpogosteje je to stanovanjska raba,“ je dejal podžupan.

Ocenil je, da je 6000 kvadratnih metrov zemljišča dovolj za gradnjo džamije. Glede dostopnosti in prometne ureditve podžupan vidi več možnosti. V primeru poglobitve železnice se bo Parmova ulica povezala s Tivolsko cesto in tako spet postala mestna ulica. Če odločitev o poglobitvi ne bo sprejeta, pa je mogoče Parmovo ulico z mestnim središčem povezati s podvozom pod železniško progo. Parkirne prostore pa naj bi uredili na zemljišču v sklopu verskega in kulturnega centra.

Izzivi slovenske diplomacije

Na Brdu pri Kranju je potekal dvodnevni tradicionalni redni posvet slovenske diplomacije, kjer je bila posebna pozornost namenjena zlasti pripravam na slovensko predsedovanje Evropski uniji in krepitev dialoga z Arabsko ligo. Predsednik države Janez Drnovšek, ki se ni odzval vabilu zunanjega ministra, na posvetu ne bo sodeloval.

Slovenske veleposlanike sta nagovorila tako premier Janez Janša kot tudi zunanji minister Dimitrij Rupel. Prvi je izpostavil dejstvo, da slovensko diplomacijo čakajo zlasti priprave na predsedovanje Evropski uniji v prvi polovici 2008, pa naprej pa bo potrebno krepiti gospodarsko diplomacijo. Kot je poudaril Janša, je Slovenija že utrdila svojo vlogo v mednarodni skupnosti, a s tem prevzema tudi večje odgovornosti. „Če smo bili pred 15 leti del problema, smo danes del rešitve“, je dejal premier.

Tudi zunanji minister Dimitrij Rupel je ocenil, da se je položaj države okrepil in da je to tudi zasluga slovenske diplomacije. Poudaril pa je, da bo predsedovanje EU od slovenske diplomacije terjalo uspešno vodenje EU, pa tudi predstavljanje EU navzven in ukvarjanje s svetovnimi problemi.

Janša in Rupel sta veliko besed namenila tudi evropski ustavni krizi in napovedala, da bo zelo verjetno v času slovenskega predsedovanja EU ostal še velik zalogaj za rešitev krize. „Naša naloga bo uspešno upravljanje in zблиževanje različnih stališč in pogledov držav članic o prihodnji ustavni ureditvi“, je poudaril Rupel.

Sicer sta tako Janša kot Rupel ocenila, da je bilo delo slovenske diplomacije v letu 2006 zelo uspešno in tudi v tujini so bila slovenska zunanjepolitična prizadevanja po Ruplovih besedah ocenjena kot zanesljiva in koristna. Je pa Rupel priznal, da vedno tudi niso bili uspešni, zlasti pri enotnem zunanjepolitičnem delovanju navzven, zaradi česar so v Sloveniji deležni kritik.

Kot je dejal Rupel, so si največ kritičnih komentarjev prislužili slovensko-hrvaški odnosi, čeprav so po njegovih besedah splošne predstave o teh odnosih tako v Sloveniji kot na Hrvaškem „spolitizirane, zmanipulirane in precej

zgrebene“. „Kolikor lahko presodim, bomo večino problemov med državama reševali relativno počasi; mislim, da bi bilo to reševanje najbolje povežati z vključevanjem Hrvatke v EU. Navsezadnje bomo imeli dva zmagovalca: problemi bodo rešeni in Hrvaška bo članica EU,“ je menil Rupel.

Sicer pa je bil letomj, že 13. posvet slovenske diplomacije namenjen predvsem predstavitvi 18-mesečnega programa predsedovanja EU Nemčije, Portugalske in Slovenije. Posebna pozornost je bila namenjena zlasti obravnavi prioriteta slovenskega predsedovanja EU, torej priritvi unije, Zahodnemu Balkanu in medkulturnemu dialogu. Prioritete slovenskega predsedovanja EU pa bodo morale biti usmerjene tudi v druge teme - v energetske probleme Evrope, evropsko sosedsko politiko, okoljske probleme in podobno. Slovenija pa se bo morala ukvarjati tudi s problemi Bližnjega vzhoda, Afganistana in z mnogimi bolj ali manj „vročimi“ spori od Kaspijskega morja do Perzijskega zaliva.

V tej luči je diplomatom na temo medkulturnega in medcivilizacijskega dialoga govoril generalni sekretar Arabske lige Amr Musa, ki je izpostavil, da bi morala mednarodna skupnost stopiti skupaj in si prizadevati za premostitev razlik med zahodnim svetom in islamom. Pri konfliktu med zahodom in preostalim svetom gre po mnenju Muse dejansko za konflikt med zahodom in islamom, a ta obstaja zgolj med skrajnimi idejami na obeh straneh.

Mednarodna skupnost bi morala tako govoriti o odnosih med civilizacijami, ne pa o spopadu civilizacij. Po mnenju Muse je sicer mednarodna skupnost v številnih vprašanjih, kot so mednarodni terorizem in človekove pravice, že začela govoriti enak jezik, a razhajanja ostajajo. Tega vprašanja bi se moral zato lotiti Sklad ZN za znanost, kulturo in razvoj (UNESCO), ki ga je Musa po lastnih besedah pozval, naj zahteva sklic posebne seje Varnostnega sveta Združenih narodov o odnosih med civilizacijami.

Prvič letos pa na posvetu ni sodeloval predsednik države Janez Drnovšek, ki se ni odzval vabilu zunanjega ministrstva. Kot poroča časnik Dnevnik, so iz predsednikovega urada odločitev Drnovškega, da ne bo gostil slovenskih diplomatov, označili kot čisto običajno glede na mednarodno prakso.

Cotmanova za invalide

Ministrica za delo Marjeta Cotman je na srečanju s predstavniki reprezentativnih invalidskih organizacij in Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije predstavila predvidene aktivnosti ministrstva na področju invalidskega varstva v naslednjih dveh letih.

Zavzela se je za njihovo aktivno sodelovanje pri pripravi vseh ključnih dokumentov, tudi zakona o izenačevanju možnosti invalidov, ki ga bo ministrstvo pripravilo v

letomjem letu, so sporočili z ministrstva.

Sprejetje zakona o izenačevanju možnosti invalidov bo pomenilo tudi uresničevanje ciljev in ukrepov akcijskega programa za invalide. Na ministrstvu bodo že v januarju oblikovali delovne skupine, v katerih bodo sodelovali tudi predstavniki invalidov. Tako bodo v pripravo predpisov in ukrepov vključeni že v začetni fazi, poudarjajo na ministrstvu.

Cotmanova se na področju invalidskega varstva v Sloveniji zavzema za stabilno varnost vseh invalidov. Ključno pa naprej ostaja predvsem področje socialnega vključevanja s poudarkom na zaposlovanju invalidov in zagotavljanje enakih možnosti pri vključevanju invalidov na vsa življenjska področja.

Na srečanju sta bila navzoča tudi državni sekretar Marko Štrovs in generalni direktor direktorata za invalide Cveto Uršič.

Kmetje proti lovu?

Osem kmetov iz pretežno ptajerskega konca Slovenije je podpisalo pobudo za odpravo lova, s katero pozivajo kmetijsko ministrstvo, naj stori vse, kar je v njegovi moči, da se v Sloveniji lov čim prej prepove oziroma, da se takoj sprejme takna ureditev, ki bo omogočala lastnikom zemljišč, da bodo sami odločili o tem, ali bo na njihovem zemljišču lov dovoljen ali ne.

Pobudo so pripravili v sodelovanju z Društvom za osvoboditev živali in njihove pravice iz Ostrožnega pri Ponikvi.

Predsednik omenjenega društva Stanko Valpatic je povedal, da naj bi se njihovi pobudi, ki so jo podkrepili s postavitvijo opozorilnih tabel na kmetiji, kjer je tudi sedež društva, pridružilo še več kmetov iz cele Slovenije. Z omenjenimi tablam želi lovce pozvati, naj prenehajo na njihovem zemljišču preganjati in ubijati živali. Podobne opozorilne table naj bi v prihodnje na svojih zemljiščih postavili tudi ostali podpisniki pobude.

Kmetje menijo, da lov ni potreben oziroma je celo zelo škodljiv in mu zato nasprotujejo. Prav tako menijo, da je lov na divje živali v nasprotju z ustavo. Kot so med drugim zapisali v svoji pobudi, se z lovom umetno posega v naravne procese v okolju ter s tem ruši naravno ravnovesje, zaradi tega pa prihaja do mnogih negativnih posledic. Valpatic je še dejal, da je lov nesprejemljiv tudi iz ekološkega vidika oziroma v nasprotju z dejavnostmi ekoloških kmetij.

TV Slovenija z novo podobo

Televizija Slovenija bo od ponedeljka, 7. t.m. imela spremenjeno grafično in scensko podobo v vseh informativnih oddajah, je povedal odgovorni urednik TV informativnega programa Rajko Gerič.

S tem nameravajo pridobiti kredibilnost ter privabiti gledalce. Edina resna vsebinska sprememba pa se bo zgodila v Odmevih, ki bodo poglobljeno obravnavali le eno temo, je dejal. Gledalci od 8. januarja Poročila lahko spremljajo tudi na drugem programu TV Slovenija, in sicer ob 18. uri.

V glavnih informativnih oddajah Dnevniku in Odmevih ne bo voditeljskih parov. A kot je povedal Gerič, se bodo pri vodenju omenjenih dveh oddaj menjavali po trije voditelji. Tako bodo voditelji Dnevnika Manica Janežič Ambrožič, Mojca Širok in Igor Jurič, Odmevov pa Rosvita Pesek, Slavko Bobovnik

in Borjan Lajovic.

Informativna oddaja Zrcalo tedna pa bo v tork praznovala 25-letnico predvajanja. Kot je povedal urednik zunanjepolitičnega uredništva TV Slovenija Edvard Žitnik, je to oddaja, ki je prerasla v nekakšen začetni znak TV Slovenije. Razmišljajo pa, da bi oddaji v prihodnje nadeli malo drugačen izraz, in sicer da bi novinarja, ki je sedaj skrit v anonimnost zakulisja, pokazali tudi gledalcu.

Umrli Benhart

V starosti 82 let je 25. decembra 2006 v Pragi umrl ambasador slovenske književnosti, prevajalec, urednik in publicist František Benhart. Benhart je leta 2005 na Herbersteinskem Literinem srečanju slovenskih književnikov prejel Pretnarjevo nagrado za ustvarjalno delo pri povezovanju črke in slovenske literature in kulture.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Čeprav smo že v polnem poletju in tisti, ki morejo, trumoma odhajajo na počitnice, se politično delovanje ne umiri. V volilnem letu je vsak trenutek dragocen in vsaka priložnost enkratna. Vendar razne novice ne spremenijo celotne slike, ki je ne rime opozicija temveč vladni strategiji.

Končno, Lavagna. Bivši gospodarski minister za dobe zadnjih dveh predsednikov (najprej Duhaldeja, nato Kirchnerja) se je končno odločil in objavil, da bo kandidiral za predsednika. To ni presenetilo nikogar, saj je bila javna tajnost, da je čakal le primerne trenutke. Mnogi v opoziciji so upali, da bo zbral okoli sebe razne stranke in skupine, ki polni sredino in desnico političnega odra. A to je še daleč od stvarnosti, če bo do tega sploh prišlo. Nekateri politični opazovalci se sploh čudijo, kako da je Lavagna napovedal kandidaturu preden je zbral okoli sebe te sile in se naslonil na močno strukturo. Nekaj tukaj ni v redu. Zato je tudi Mauricio Macri, drugi izmed sredinskih kandidatov, potrdil da hoče tudi on kandidirati za predsednika. Menil je, da je ta zgodnji korak bivšega ministra le znak njegove slabosti. Edini, ki so pokazali veselje, so bili radikali, ki ga morajo sedaj le še formalno oklicati za kandidata.

Nekaj ni v redu, smo zapisali zgoraj. Gre za nezasiplano razprtost opozicije. Lavagna bi imel kakšno možnost le, če bi za njem stale združene vse sredinsko-desne skupine. Očividno je, da vlada povezuje del desnice (oportunistični peronizem), levo sredino in levico. Celotno del socialistov, ki so še pred kratkim poudarjali svojo politično identiteto, se mu pridružuje. Poleg majhnih in včasih ekstremnih skupin, na levi ostaja le Elisa Carrió in njen ARI; vse ostalo je vladno. Na desnici pa imamo sedaj Lavagno, Macrija, Sobischa in ni jasno, kam bo stopil López Murphy. A nobena teh strank nima jasne identitete. Celotno radikali, katere moramo postaviti na levico, so si izbrali kandidata, ki jasno pripada sredini in se naslanja na desnico. Tako stranke izgubijo svojo hrbtenico in ostanejo le bolj ali manj uspešni volilni stroji, katerih usoda je nepredvidljiva. Poleg tega je najbolj žalostno, da med glavnimi predstavniki vseh teh skupin, ni temeljnih ideoloških razlik. Z lahkoto bi celo sestavili nek skupen program. Gre torej le za osebne koristi, pohlep po ugledu in dvomljivi oblasti in v tem se žrtvuje skupni blagor na oltarju egoizma.

Vera in nevera. V prejšnji številki smo omenili ugrabitev, katere žrtev je bil Luis Gerez in da je vlada za to krivila skupino okoli Pattija. Potekel je eden in več, pa je zadeva vedno manj jasna. Ljudje pa tudi vedno manj verjamejo, da je bil vzrok ideološke narave, saj vse kaže na strankarske interese krajevnih peronističnih skupin v mestu Escobar. In ker se to dogaja v neposredni bližini vlade, je zelo težko, da bi resnica končno prišla na dan. Ljudska vera v vrednost politikov pa nenehno pade.

Nizka inflacija? Tudi v tej zadevi bi lahko govorili o veri in neveri. A tukaj je vse bolj konkretno. Vlada je objavila, da je inflacija v letu 2006 dosegla 9,8 odstotkov, torej prvič po letih znova padla pod deset odstotkov. Glavno zaslugu za to ima državni tajnik za notranjo trgovino Guillermo Moreno, ki je pritiskal na vse razpoložljive gumbke, da je omejil rast cen. A v to tudi nihče ne verjame. Gre namreč za številke, ki niso realne. Vlada vztrajno objavlja dogovorjene cene, a na trgu jih ne najdemo. Če pa so, je kvaliteta izdelkov in pridelkov tako porazna, da skoraj ni za uporabo. To je bilo decembra zlasti opazno pri sadju in zelenjavi. Realne cene so bile v nekaterih primerih trikrat večje od uradnih. Podobno se dogaja pri mesu, ki je bistveni sestavni del prehrane normalnega Argentinca. Po uradnih cenah se dobi le nekatere slabše kose govedine; vse kar je vredno, pa je v oblakih. Kar je tudi doseglo oblake je davčna nabirka. Nov rekord jo je pognal do 150.000 milijonov pesov, kar se je dogodilo prvič v zgodovini in tudi v dolarjih predstavlja nabirko uspešnega leta 1998.

Nemirna reka. Položaj pa se ni nič izboljšal kar se tiče zapleta na mejni reki Urugvaj. Medtem ko Argentina s pesimizmom čaka nove razsodbe v Haagu zaradi blokade mejnih prehodov, so prebivalci mesta Gualeguaychú še postrili svoje stališče. Pretekli teden so zagrozili, da bodo prišli v Buenos Airesu in v pristanišču preprečili odhod ladij, ki prevažajo potnike iz Buenos Airesa v Colonio in Montevideo. Vlada je povečala številno rečne policije v pristanišču, javnost pa je začela negativno gledati na te proteste. Seveda, dokler so daleč je vse v redu in so celo folklorno zanimivi, kadar pa se dotaknejo lastnih interesov in komodnosti, je stvar drugačna. Zato so grožnje pojenjale in Gualeguaychú se je osredotočil v praznovanje svojega slavnega pusta, seveda z ekološkimi prizvokom, ki razpitemu mestu prinaša turizem in denar, ne pa miru, ki je v sedanjem stanju najbolj potreben.

SLOVENCİ V ARGENTINI

SLOMŠKOVA ŠOLA

Sklep šolskega leta

V nedeljo, 3. decembra je bila v Slomškovem domu najprej šolska maša, ki jo je daroval župnik Franci Cukjati ob sodelovanju parjarjev, nato pa je sledila akademija, s katero je slovenska šola sklenila delovno leto. Program je spretno uvajala Helena Loboda Oblak. Najprej je spregovorila voditeljica šole Helena Rode:

„... Slovensko šolo v Slomškovem domu je v letu, ki ga danes zaključujemo, obiskovalo 97 otrok iz 48 družin. Pri pouku so sodelovale naslednje učne moči: g. Franci Cukjati, Helena Klemenc, Karla Malovrh Jakopič, Olgi Bohinc Vester, Cecilija Pregelj, Patricija Mugerli, Ana Beltram Aguilar, Gabrijela Malovrh, Helena Rode, Marjana Šušteršič Rezelj, Helena Loboda Oblak, Meta Debeljak Vombergar, Veronika Grabnar Pregelj, Mateja Hribar Šmalc, Marcelo Brula, Alenka Čop Malovrh, Franci Urbančič, Ciril Loboda, Marjana Poznič Mazieres in Alenka Prijatelj Schiffrer.

... Šolsko leto, ki se izteka, bi lahko imenovali 'leto igre', saj je bilo v

znamenju gledališkega dela Ariela, mala morska deklica, v prevodu Marjane Poznič Mazieres. Po temeljiti celoletni pripravi je bila premiera v Domu 9. septembra, ponovitev pa v Slovenski hiši 23. septembra, obakrat z velikim uspehom ... Z veseljem lahko rečem, da je bila igra skupni projekt naše šolske družine ...”

Nato se je zahvalila učiteljicam in učiteljem za ves nesebični trud, ter dejala: „Posebna zahvala naj velja učiteljicam, ki danes — po mirih do osemnajstih letih — zapuščajo Slomškovo šolo: Gabrijela Malovrh, Patricija Mugerli, Helena Loboda Oblak, Veronika Grabnar Pregelj in Alenka Čop Malovrh. Na mestu je beseda zahvale tudi vsem, ki ste podpirali moje delo pri vodstvu Slomškove šole, mesto, ki ga danes — po mirih letih oz. petnajstih pouka — zapuščam. Z veseljem pa sporočam, da je vodstvo sprejela Mateja Hribar Šmalc, mesto namestnika pa Marcelo Brula. Njima naj gredo naše dobre želje, vas vse pa povabim k podpori in sodelovanju.”

Poslovala se je nato od učencev, ki letos zapuščajo šolo in jih vzpodbujala, naj ostanejo živ ud slovenskega naroda.

Tehtne misli o delu učitelja v slovenski šoli je podal nato Marcelo Brula in se v imenu kolegov poslovil od odhajajočih učiteljic: „... Hvala vam za prijateljstvo, upam pa in vas prosim, da se danes ne poslovimo za zmeraj, da se po zasluženem počitku zapet vrnete med nas v šolo. Vam delo in ljubezen do otrok in slovenstva sta zgled vsem našim učencem, njihovim staršem in vsej slovenski skupnosti. Malokdo ve, kaj vse se žrtvuje, da imajo otroci lahko soboto za soboto slovensko šolo. Bog naj vam stotero povrne!”

Nato se je razvil nastop vseh razredov z deklamacijami, vse pa povezano s petjem vseh parjarjev pod vodstvom Marcela Brule. Zapeli so: Šumijo gozdovi domači, Jaz bi rad cigajnar biv, Mi smo pa tu doma, Hola Don Pepito in Če študent na rajžo gre.

To leto zapuščajo Slomškovo šolo osmošolci: Bokalič Štefi, Ferreira

Karolina, Pustavrh Tatjana, Stocca Karla, Dobovšek Damjan, Loboda Damijan in Smole Kristjan. S pristržnimi besedami se je od njih poslovila razredničarka Veronika Grabnar Pregelj, v imenu sošolcev pa je izrekel besede zahvale Damjan Dobovšek.

V imenu odbora staršev je spregovorila nato Miri Zakrajšek. Izrazila je hvaležnost družin našemu učitelstvu, odhajajoče učiteljice pa so prejele rož v priznanje. Nato je pozdravila vse navzoče nova voditeljica Mateja Hribar Šmalc in povabila šolsko družino k vselemu sodelovanju.

Sledil je se obred predaje zastave, ko sta najboljši učenki osmega razreda Tatjana Pustavrh in Štefi Bokalič predali šolsko zastavo najboljšim učencem sedmega razreda: Cecilija Loboda, Martin Aguilar in Gabrijela Oblak.

Akordi tradicionalne pesmi slovesa „Zahaja sonce” so pospremili osmošolce v novo obdobje, vse parjarje pa na vesele počitnice.

J.T.

Janez Jereb — 80 letnik

22. decembra 1926. se je rodil kot prvi od osmih otrok Jurjovčevih, v družini Janeza in Marije Globočnik v Gradu, v Cerkljah na Gorenjskem.. Kljub temu, da so bile doma težke finančne razmere, so Janeza poslali v Ljubljano, v Škofjeve zavode.. Tam je bil od septembra 1939 pa do takrat, ko so Nemci zasedli zavod. Potem je moral iti za 9 mesecev na delo na kmeto na Korotko, odkoder se je vrnil domov za božič leta 1942. Že naslednje leto je bil klican na nabor — star 16 let. k Nemcem. Oče je skušal to preprečiti s tem, da je skupaj s sosedom fantu dal na nogo neko rastlino, da je nastala rana. Kljub temu je bil potrjen (kar nekaj fantov je imelo podobne "težave" na nogah). Tako je moral biti na obveznem delu in pri vojaki v Nemčiji, nato pa v Franciji, kjer so ga Amerikanci zajeli. Odpeljali so ga v Italijo. Bil je v vojaških taboriščih, dokler ni septembra 1946 prispel v civilno taborišče Trani.

Ko je prišel kot begunec v Argentino, je bil star 21 let. Moral se je, kot ostali, naučiti jezika in prijeti za delo. Delal je na stavbiščih in dopustiral za gradbenega tehnika. Januarja 1955. se je

poročil z Lojzko Urbančič. V res srečnem zakonu se jima je rodilo pet otrok: Miriam, Hilda (umrla je stara mesec in pol), Kristina, Janez in Lučka. Ljubljena žena mu je umrla marca 1985. Ker je pa mož globoke vere, je tudi to vdano sprejel.

Bil je član ramoskega pevskega zbora, predsednik odbora šole Franceta Balantiča, farnega sveta, izredni delilec sv. evharistije. Še vedno rad bere pri sv. maši in deluje pri Katoliški akciji. Vsa ta dejavnost pa mu ni jemala energij. Vedno je imel dovolj časa na razpolago za družino.

Otroci in vnuki so mu hvaležni za zgled pokončnega človeka. Človeka, ki je poln miru in vitalnosti, potrpljenja in borbenosti, modrosti in ponižnosti.

Po zdravniškem nasvetu redno uporablja sobno kolo, veliko moli, se rad pomudi na vrtu, tarokira s prijatelji in se veseli dosežkov svojih dragih. Dve hčerki ima v Argentini, sina in hčerko pa v Sloveniji. Skupaj z njegovimi dragimi mu tudi Svobodna Slovenija iskreno čestita k lepenemu jubileju in mu želi veliko zdravih in plodnih let.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Notranjska V

Cerknica: 3500 prebivalcev, mesto stoji na severnem delu cerkniškega polja, skozi teče potok Cerkniščica. Je manjši industrijski kraj, znana je tovarna pohištva. Mesto slovi tudi po praznovanju pusta.

Dokumenti o tem območju so že iz 11. stoletja. Razvita je bila trgovina, s soljo, ki so jo prinašali od morja in z lesom, ki so ga tovorili tja. Naselje so večkrat opustošili Turki. Ker je železnica Ljubljana — Trst pustila Cerknico ob strani, je izgubila svoj trgovski pomen, ohranilo se je pa predelovanje lesa.

Sredi starega dela naselja stoji na griču Tabor cerkev Marijinega rojstva. Turki so jo 1472 požgali. Obnovili so jo v gotskem stilu in jo obdali z obzidjem. Od obrambnih stolpov stojita še dva.

Cerkniško jezero: je presihajoče kratko jezero na Cerkniškem polju. Del polja se napolni z vodo proti koncu jeseni in s tem nastane jezero, ki se pa izprazni proti koncu junija. Ko je največ vode, je jezero dolgo čez 10 km, široko pa ok. 5. To je prvo presihajoče jezero, ki je zaslovelo po svetu. K temu je veliko pripomogel J. V. Valvasor, ki je v letih 1684-85 do potankosti proučeval spremembe na polju oziroma jezeru in je svoja opazovanja in razlage tudi objavil. Ta opis je imel tak odmev, da je bil Valvasor radi njega sprejet v Londonsko kraljevo društvo (Royal Society of London).

Še daljši opis je pa pozneje objavil v Slavi Vojvodine Kranjske. Posebno pozornost je vzbujalo, da domačini lahko na istem ozemlju poleti kosijo, žanjejo in pasejo živino, ko ga pa zalije voda, pa lovijo ribe in vodne ptice, pozimi se pa po njem drsajo.

Jezero nastane radi poplavljenja Cerkniškega polja, ker priteče nanj od dežja in potokov iz Blok in Lokkega polja več vode, kot jo pa lahko odteče skozi podzemne odtok, - edini odtoki, ki jih jezero ima. Glavna vodna žila ki polni jezero je Stržen, kamor se stekajo potoki na vzhodnem delu polja. Na zahodnem so pa požiralniki, skozi katere voda odteka proti Ljubljanski kotlini.

Važnejši požiralniki — ali ponori — so Reteto, Vodonos in Retje, ob Dolnjem Jezeru. Del vode ponikne v jamah Jamskega zaliva in v jamski splet Velike Karlovi-

ce. Posebnost je požiralnik v zalivu Zadnji kraj, ki je pa tudi izvir, saj občasno bruha vodo, ki pride iz pogorja Javornik, ko je pa suša, pa voda vanj izginja.

V preteklosti so kmetje razpirjali požiralnike, da bi bilo polje čimprej suho, da bi pridobili več krme in stelje, v novejšem času so pa, nasprotno, delali pregrade, da bi podaljvali čas poplave in s tem turizem povezan z jezerom.

V jezeru je več vrst rib, najbolj znani sta ščuka in klen, kar privablja veliko ribičev. Ko jezero presiha, veliko rib ostane na suhem. Deli jezera so poraščeni s trsom in drugimi obvodnimi rastlinami, kar nudi primeren življenjski prostor za ptice; tu jih gnezdi kar ok. 90 vrst.

Zaradi jezera so skoraj vsa naselja na vrtih robovih Cerkniškega polja.

Globina jezera se stalno spreminja in s tem jezerska gladina večkrat menja svojo podobo. Ko voda naraste so najbolj zanimivi močni kratki izviri, ko je pa suša, so pa slikoviti navpični požiralniki pri Dolnjem jezeru in Zadnjem kraju.

V bližini jezera je „Čarovniška gora” Slivnica, o kateri Valvasor takole piše (Slava Vojvodine Kranjske, Anno MDCLXXXIX):

„Na drugi strani jezera se dviga gora Slivnica, na kateri je luknja, ki dela nevihto, kakor je popisano na svojem mestu. Na vrhu imajo coprnice, večje (večja = po ljudskem verovanju, žensko bitje, ki se kot luč prikazuje ponoči nad močvirjem in zavaja ljudi. = morda odgovarja tukajšnji „luz mala”?) in grdobe (hudiči) svoje plese in sestanke. Vidijo se kot leteče drobne lučke. Sploh je pokrajina tam okrog s coprnici dovolj založena. Zato jim tam često precéj zakurijo in jih mnogo zažgô, tako da pride včasih tod na grmado v enem letu več coprnice, kakor jih je v vsej deželi od pamtveka sedlo na skladovnico in bilo upepeljenih.”

Vrnimo se k jezeru. Ribariti je smela samo gosposka in komur ja ta dala dovoljenje. Ko pa jezero presahne, pa dajo dovoljenje, da pobira ribe kdorkoli. Poglejmo, kako

Valvasor opisuje to navado v omenjeni knjigi:

„Ko so tako polovili v zadnji jami, dá cerkvenik pri cerkvi sv. Janeza Krstnika blizu Cerknice znamenje z zvonom. Tedaj pritečejo ljudje iz omenjenega trga Cerknice in vseh okolnjih vasi, moški in ženske, stari in mladi vsake vrste, povečini vsi lepo nagi, odeti le z lastno kožo in brezsravnostjo, s saki (= mrežami), kotki, vrečami in drugo posodo, da bi pobrali ostanke. Ko tekó mimo cerkve, pa mora vsakdo plačati cerkveniku, ki je z zvonom znamenje dal, benetki sold (ki velja dva beliča). Nato gredo nekateri v trsje, stikajo za ribami in jih pobirajo. Drugi gredo preiskovat s saki jame, v katerih je še nekaj vode ostalo. Nekateri rijejo po travi in zelincu. Spuščajo se celo pod zemljo v različne skalnate luknje in najdejo tod še veliko rib. Vsakdo išče, kjer hoče in kar najde, je njegovo. Dobé pa ne le silno dosti majhnih, temveč tudi lepih, velikih rib. Zabavno je gledati, kako se sto in sto ljudi podi in si marljivo prizadeva, mladi in stari, moški in ženske, čeprav se vstopajo v razne čudne položaje, da se morajo pohujšati najsramežljivejše oči. Ta nesramna navada je tako zelo udomačena, da jo je nemogoče iztrebiti. Celó kartuzijanci niso mogli nič opraviti zoper preveč ukoreninjeni običaj, čeprav so, ko so dobili ribolov, poskušali odpraviti, da bi ljudje nagi in brez sramu tekali okrog.”

Zbral in priredil Franci Markež

Cerkniško jezero

SAN MARTIN

Nepozaben božični koncert

Božič. Ob tej besedi mi misli nehote uhajajo v otroške spomine na obhajanje božiča. Že narava sama je poskrbela, da je bilo vse spokojno. Zunaj vse prekrito s snežno odejo, pritiskal je mraz, dom pa je bil topel. Oče je vsako leto pripravil velike in vedno malo drugačne jaslice. Tudi božično drevo je bilo vedno v dnevni sobi. Pokadili smo vse prostore v hiši in vse, kar je spadalo zraven. Vmes pa smo molili rožni venec. In potem farna cerkev sv. Pavla na Vrhniku, vsa svetla in okrašena, ko smo bili pri polnočnici. Spomini polni duhovnosti ... Danes pa je božič tako drugačen! Vse preveč se poudarja zunanje praznovanje. Da pa doživljamo nekaj tiste miline in duhovnosti kot doma, poskrbi v San Martinu naš neutrudljivi pevski zbor in pevovodkinja prof. Lučka Marinček Kastelic.

Pred leti smo v San Martinu imeli Pevsko-glasbeno prireditev. Na teh prireditvah je kot otrok vedno nastopala mala Lučka Marinček. Ko je moj oče Marjan Marolt pisal poročilo o teh prireditvah, je o Lučki napisal, da je to

čudežni otrok. Ko je Lučka postajala dekle in žena je te svoje talente vedno razvijala do današnje višine. Dokler imamo med nami tako sposobne ljudi, ima naša skupnost še dolgo prihodnost.

V nedeljo, 17. decembra nas je zbor povabil v zavod Presvetega Srca ob 19. uri. Zavodska kapela je bila pripravljena za koncert. Kapelo vedno velikodušno odstopijo sestre, za kar smo jim hvaležni. Na levi strani je bil hlevček, ki je pričakoval sv. Družino in na desni je stalo božično drevo.

Že pred napovedano uro so bile vse klopi zasedene, ne samo s slovensko, ampak tudi z argentinsko publiko. Pripravili so nam obširen program, pri katerem sta sodelovala še Monika Filipič in Janez Filipič.

Najprej se je oglasil napovedovalec (Janez Filipič) in nas ob božičnih melodijah popeljal v božični čas.

Na tem mestu naj omenim, da je ves koncert spremljala na orglah neutrudna in vedno pripravljena za sodelovanje, ga. Anka Savelli Gaser. Gospa Anka najlepša hvala!

Prvi je nastopil moški zbor s „Naj te pozdravim“ (G. Roddino), s kitaro je spremljal Toni Podržaj in s flautama Sonja Dimnik in Kati Podržaj. Kot solist Jože Skale. Še preden so potihnili zadnji akordi so se zboru pridružile še pevke in mladinski otroški zbor.

Otroški zbor je zapel „La Dulce Espera“ (N. Gallego), solo vložke sta peli Kati Podržaj in Kamila Santana Smersu, naši bodoči solistki. Tudi v izvedbi otroškega zbora je sledila „Jaz vem za eno malco“, primorski napev.

Nato je sledil nastop celotnega zbora in so zapeli „Dos Corales — Oratorio de Navidad“ (J.S. Bach), „De que manera digna“ in „Alegrate“, „Noč božična“ (Hugolin Sattner), kjer je kot solistka izstopila s svojim čistim glasom ga. Marjeta Žagar in „Zveličar preljudi“ (Vavken Sicherl).

Otroški zbor je podal „El Abeto“ (Anonimo S. XVIII), kjer sta solo vložke zapela Pavel Jerman in Niko Žagar in nas prijetno presenetila; in „El Portal de Belén“, katero pesem je zaključila nadarjena Martina Filipič in žela velik aplavz.

Ob mislih in željah napovedovalca se približa božičnemu drevesu družina Francita Petkovska in ga okraši. Zbor je zapel „Pero mira como Belén“ in otroci „Božično drevo“ (A. Mežek, katerega smo lahko spoznali, ko je bil med nami v San Martinu in imel več nastopov).

Ko je zbor prepeval „Cantate Domino“ (Giuseppe Pitoni), se je v hlevcu približala sv. Družina, katero je predstavljala družina Tamer s svojim pravkar rojenim detetom.

Novorojeno Dete je že ležalo v jaslih, zbor pa je zapel „Danes rojen je Zveličar“ (F. Mendelsohn) v priredbi gospe Anke Gaser, „Pri Jaslicah“ (Hasbor-Fabiani) in „El Nacimiento“ (A. Ramirez-F. Luna). Kot solist je izstopil Daniel Delich z izrednim dosežkom in čistim glasom, zelo primernim za to pesem.

Med prepevanjem „Los Reyes Magos“, ob spremljavi kitaro mnogo obetajočega Tonita Podržaja, so pridri počastit Božje Dete sv. Trije Kralji (Medverček, Skale, Škulj). Zapeli so še lepo zvonečo „Carol of the Bells“ (M. Leontovich) in „Villancico“ (Andrés Risso).

Ko je zbor prepeval pianissimo Guberjevo „Sveto Noč“, so se mikrofonu približale družine, katerih člani prepevajo pri obeh zborih. Vsaka družina je izrazila promjjo nanajajočo se na mir in blagoslov ob teh praznikih. To so bile družine Podržaj, Delich, Jerman, Žagar, Santana in Kastelic.

Potem pa je prof. gospa Lučka povabila vso publiko, da smo vsi skupaj zapeli „Sveta Noč“, najprej v srbski in nato v slovenski. Besedilo je bilo natisnjeno na programu, ki je bil tiskan v obeh jezikih za lažje razumevanje gostov.

Koncert se je zaključil z F. G. Handelovo „Aleluja“. Stojte je ploskalo občinstvo kot priznanje uspeha koncerta. Zbor je dodal še dve skladbi „Gloria“ (Vivaldi) in „Los Reyes Magos“.

V koncert je bilo vložnega mnogo dela in truda. Samo pevci in pevovodkinja vedo koliko ur in voženj je bilo potrebnih za vaje.

Ob tej priložnosti se želimo prav iskreno zahvaliti vsem, ki so na en ali drug način sodelovali pri koncertu ter nam nudili tako lepe, nepozabne trenutke in čudovit božični večer.

Polona Makek

SAN JUSTO

Zaključek leta v Balantičevi holi

Končno smo dočakali tako pričakovan konec leta. Po tolikih vajah, nastopih in obletnicah, ki smo jih letos v San Justo doživeli, res zaslužimo malo oddiha, kajne?

n že so počitnice pred vrati ...

Samo še zadnja postaja pred počitkom: prireditev ob zaključku našega leta. Osmoletci so prepričani, da so v teh desetih letih pridobili dovolj osnovnega znanja; malo bodo letos zapustili, zato so se na prisrčen način poslovili. Njim v slovo je z materinsko ljubeznijo spregovorila gđ. Angelca Klančnik in jim v spomin izročila slovensko knjigo. Tudi katehet g. Franci Cukjati je spregovoril s staršem in poudaril, kako pomembna je za vzgojo družina in družinsko versko življenje, predvsem v otroških letih.

Nato so nam otroci od vrta do osmega razreda s pesmijo, besedo in plesom razkazali vse do zadnjega kottička prelepe Slovenije. Še turistično vodičko smo imeli! Prekmurski, gorenjski, belokranjski plesi, ljudske pesmi ter slastne palačinke so nam razveselile popoldne.

Po sklepnih besedah voditeljice naše ge. Irene Urbančič Poglajnovce so se otroci zbrali pri svojih učiteljicah in dobili spričevala. Tisti, ki niso nikoli manjkali, pa so v dar dobili čokoladno nagrado.

Sledil je kratek odmor, nato pa nas je v spremstvu prelepih angelčkov obiskal sv. Miklavž in nas bogato obdaril.

Najlepša hvala vsem pridnim gospodičnam, ki so s tako ljubeznijo in požrtvovalnostjo poučevale skozi vse leto in pripravile tako lep nastop! Tudi ge. Mirjam Mehle Javorkovi ter njenima pomočnicama gđ. Berni Juhant in gđ. Lučki Groznik, ki so otroke navdušile z učenjem slovenskih narodnih plesov.

Leto je bilo kar pestro... a trud ni bil zaman. Na zdravje!

Razstava o Plečniku

V Narodni galeriji so v nedeljo 7., ob okrogli obletnici arhitektove smrti, odprli razstavo Jože Plečnik (1872-1957) - arhitekt v Ljubljani, Pragi in na Dunaju. Kot je v otvoritvenem nagovoru dejal minister za kulturo Vasko Simoniti, je Plečnikovo ime danes znano po vsem svetu, saj je govornica oblik razumljiva prav vsakomur, ki ima količkaj posluha za lepo. Po njegovih besedah ustvarjalec, ki ni maral betona, golih fasad in nebotičnikov in ki je bil zagledan v davno minulo antiko, še vedno vzbuja zanimanje sodobnega sveta, pa čeprav je danes to marsikomu težko razumljivo.

Po njegovih besedah ustvarjalec, ki ni maral betona, golih fasad in nebotičnikov in ki je bil zagledan v davno minulo antiko, še vedno vzbuja zanimanje sodobnega sveta, pa čeprav je danes to marsikomu težko razumljivo.

Kot je dejal Simoniti, naš čas gradi drugače, ven-

dar ne more mimo klasične lepote. Umetnost stare Grčije in Rima je, tako kot Leonardove slike ali Bachova in Mozartova glasba, „studenec čiste vode, ob kateri si vsaka doba izpira oči in dušo“. Vsak čas ima po njegovih besedah svoja pravila in velika umetnost se vedno razvija ob presejanju teh pravil. Plečnik pa je bil, tako Simoniti, „mojster krčenja klasičnih lepote kanonov, kar je zmožal z izjemnim ustvarjalnim etosom in strogostjo do samega sebe. Vsemu, kar so zbrala minula stoletja, je znal vrniti življenje“.

Jože Plečnik je arhitekturo študiral na Dunaju, kjer je po končanem študiju sprva delal v ateljeju Otta Wagnerja, nato kot samostojni arhitekt. Med letoma 1911 in 1921 je živel v Pragi, kjer je bil profesor na umetnoobratni holi. Leto 1920 je bil imenovan za arhitekta Prškega gradu, poleg tega je sprejel mesto profesorja na novoustanovljeni fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. Leta 1921 se je preselil v Ljubljano, nato pa do leta 1934, ko je sodeloval pri obnovi Prškega gradu, veliko potoval med Prago in Ljubljano. Umrli je 7. januarja 1957 na svojem domu v Trnovem.

Plečnikovo najpomembnejše delo v avstrijski prestolnici je Zacherlova hiša v središču mesta. Na Prškem gradu je oblikoval vrtove, dvorišča, prehode in notranjost, med njimi predsednikovo stanovanje, v tridesetih letih pa je pozidal še monumentalno cerkev sv. Srca Jezusovega na Prških Vinohradih. Med Plečnikovimi ljubljanskimi deli velja omeniti cerkev sv. Franciška v Šiški, stadion za Bežigradom, Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, Narodno in univerzitetno knjižnico, kompleks poslovitvenih objektov na ljubljanskem pokopališču Žale in Tržnice ter Tromostovje.

NOVICE IZ SLOVENIJE

UMRLA LORENZ IN BENHART

Po hudi boleznii je 2. januarja v 65. letu starosti umrl znani slovenski pianist, profesor in kulturni promotor Primož Lorenz. Prejemnik več priznanj, med drugim dveh nagrad Prežernovega sklada, je kot pianist več kot pol stoletja nastopal z bratoma Tomažem in Matijo v Triu Lorenz.

V starosti 82 let pa je 25. decembra lani v Pragi umrl ambasador slovenske književnosti, prevajalec, urednik in publicist Frantiek Benhart. Leta 2005 je na Herbersteinskem-Literinem srečanju slovenskih književnikov prejel Pretnarjevo nagrado za vsestransko prizadevno in dolgoletno ustvarjalno delo pri povezovanju čenke in slovenske literature in kulture.

ŠKOFJELOŠKEGA PASIJONA TUDI LETOS NE BO

Čeprav je bilo prvotno načrtovano, da bo že leta 2006 ponovno uprizorjen znameniti Škofjelotki pasijon, so jo prestavili na leto 2007. Vendar tudi letos Škofjelotkega pasijona ne bo, temveč bo ponovna oživitev najstarejše v celoti ohranjenega dramskega besedila v slovenskem jeziku te čez dve leti.

NEKAJ VEČ SMRTNIH NESREČ

V letu 2006 je na slovenskih cestah umrlo 262 oseb, v letu 2005 pa tri manj. Izračun na sto tisoč prebivalcev: 131 umrlih.

KAJ SO BRALI V DECEMBRU?

Na vrhu seznama najbolj branih knjig, ki je izdelan na podlagi podatkov o izposoji v tistih slovenskih knjižnicah, ki sodelujejo v sistemu COBISS.SI in imajo avtomatizirano izposajo, je bila v decembru Sophoclesova Antigona, sledita pa ji Da Vincijeva pišra Dana Browna in roman Fedorja Mihajloviča Dostojevskega Zločin in kazen. V rezultat so zajete izposoje dijakov, kar seveda vpliva na branost določene knjige.

PO SVETU

BIELORUSIJA IN NAFTOVOD

Belorusija je po navedbah poljske upraviteljice naftovoda z zaprtjem ruskega naftovoda Prijateljstvo, ki prek njenega ozemlja poteka v smeri proti Poljski in Nemčiji, popolnoma ustavila dobavo ruske nafte na območje zahodne Evrope. Beloruska stran je prekinitve zanikala, a priznala nekoliko zmanjšan pretok nafte prek tega naftovoda. Evropska komisija je potrdila, da je prito do prekinitve dobave ter od ruskih in beloruskih oblasti, naj pojasnijo razloge za to. Bruselj pozorno spremlja dogajanje in preverja ali je imela prekinitve posledice tudi na drugo vejo naftovoda, ki vodi do Slovanke in v Jugovzhodno Evropo. Zaloge nafte Evropske unije zaenkrat niso ogrožene, kljub temu pa se bo najverjetneje ta teden sestala posebna skupina za koordiniranje dobav nafte in preučila razmere.

ZDA

Ameriška administracija je objavila uvedbo ukrepov proti kitajskim, ruskim in severnokorejskim podjetjem, ki prodajajo orožje Iranu in Siriji. Ukrepe so uvedli v skladu z zakonom iz leta 2005, ki prepoveduje izvoz orožja in oborožitvenih materialov v omenjeni državi, ki sta za ZDA vrhunski podpornici terorizma.

IRAN

Iranski verski voditelj, ajatola Ali Hamenej je poudaril, da se Iran ne bo odpovedal pravici do uporabe jedrske tehnologije. V nagovoru za državno televizijo je opozoril pred zaveznitvom ZDA, Velike Britanije in arabskih držav, ki po njegovih besedah grozijo Iranu.

NOVA JEDRSKA KONICA

Združene države Amerike naj bi prihodnji teden naznaile, da so naredile velik korak naprej pri izgradnji prve jedrske konice v državi po več kot dveh desetletjih. Novo orožje naj bi nadomestilo obstoječe skladišče jedrskih konic. Bilo naj bi močnejše in bolj zanesljivo, bolje zavarovano pred nenamernimi detonacijami in krajo s strani teroristov.

ZDRUŽENI NARODI

Leta 2006 je med opravljanjem svojega dela na terenu umrlo 22 pripadnikov Združenih narodov, predvsem v južnem Libanonu, Kongu, na Haitiju, v Sudanu in Afganistanu. Predsednik sindikata osebja Združenih narodov je države članice te ustanove pozval, naj storijo več za preprečevanje takšnih dejanj in bolj učinkovito kaznujejo storilce. Preteklo leto je bilo sicer za osebe vseeno manj usodno kot leto poprej, ko so zabeležili 35 smrti pripadnikov Združenih narodov.

SOMALIJA

Drugi človek teroristične mreže Al Kaida Ajman al

PISALI SMO PRED 50 LETI

OSEBNE NOVICE

Poroka. V soboto 5. januarja 1957 sta stopila pred oltar v župni cerkvi v San Justo g. **Jože Šeme** in gđ. **Ivanka Bidovec**. Poročno matro je imel in mladi par tudi poročil č. g. direktor **Anton Orehar**, za priči sta pa bila: nevesti njen brat g. **France Bidovec**, ženinu pa g. **Pavle Novak**. Novoporočencama ob vstopu v novo življenje iskreno čestitamo, želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

SLOVO OD STAREGA LETA

pri rojakih v Bs. Airesu ni bilo prav nič žalostno. Na več mestih so se zbrali in se v veseli družbi poslovili od leta 1956 ter vstopili v novo leto 1957.

V samem Bs. Airesu je bila družabna prireditel Društva Edinost v salonu pri Deklevi. V Ramos Mejia so imeli silvestrovanje v svojih prostorih pevci Slov. pevskega društva Gallus. Na svojo družabno prireditel so povabili tudi prijatelje in podporne člane zbora. V bližnji slov. gostilni Ilirija so imeli tudi družabno prireditel. Prav tako tudi v baru Dobropolje v San Justo. Člani Kegljarkega kluba so se ta večer zbrali polnoštevilno na slovenski pristavi v Moronu. Sociedad de Fomento v Villa Eslovena v Lanusu — Opletevalno društvo v Slovenski vasi v Lanusu — je pa rojake povabilo na veselo silvestrovanje v društveni dom. Na sporedu je bilo več točk, za godbo pa so poskrbeli lanuski harmonikarji. Čisti dobiček te prireditve je bil namenjen prvenstveno za zgraditev pločnika do Slovenskega doma.

MISIJONSKA VELETOMBOLA

Praznik Sv. Treh Kraljev je vsako leto misijonski praznik. Tega dne se tudi slovenski rojaki povsod v molitvi spominjajo slovenskih misijonarjev in misijonark, ki oznanjajo božji nauk poganom v Afriki, Indiji, na Formozi in Japonskem. Tega dne pa je tudi zbiranje prispevkov za potrebe njihovih misijonov.

V Argentini je bila že pet let na ta dan velika tombola za vse slovenske misijonarje. Letomja je bila na vrtu gostilne Ilirija v ul. Alvarado 350, v mestu Ramos Mejia. Kakor prejšnja leta, se je tudi letos udeležilo veliko rojakov, ki so skupno s člani vodstva toplo pozdravili v svoji sredini ljubljanskega škofa g. dr. Gregorija Rožmana, pokrovitelja Slov. misijonske zveze. Prevzimate se je nato kmalu pomeral med ljudi, se z njimi pogovarjal ter se zanimal za njihovo delo in življenje.

LANUS

Ob zaključku leta smo imeli Lanusčani še prav poseben razlog, da smo se kot skupnost zahvalili Bogu za dobrote, ki smo jih prejeli tekom leta: skorajmja dograditev našega doma, ustanovitev vikarije v slovenski vasi ter začetek službe božje v začasni kapeli poleg doma.

Svobodna Slovenija, 10. januarja 1957 — št. 2

Zavahiri je islamiste v Somaliji pozval, naj v boju proti zavojevalcem ostanejo trdni in vztrajni. Generalni sekretar Ban Ki Moon pa je medtem tamkajšnjo vlado pozval, naj si prizadeva za dialog z drugimi somalijskimi skupinami, sosedne države pa, naj spornost suverenost Somalije. Mednarodna kontaktna skupina za Somalijo je v kenijskem mestu Nairobi začela sestane, namenjen iskanju načinov za obnovo miru in stabilnosti v tej državi.

BRAZILIJA

Brazilski predsednik Luiz Inacio Lula da Silva se je zaradi neukrotljivega divjanja tolpa v Riu de Janeiru odločil vpoklicati vojsko, poleg tega pa naj bi v tem največjem brazilskem mestu delovala tudi posebna enota za boj proti drogam. Kdaj naj bi bili nameščeni, še ni znano. Guverner zvezne države Rio, Sergio Cabral je sicer vlado v prestolnici Brasilia že prej zaprosil za ustrezno pomoč. Kot je opozoril, bi morali pripadniki vojske med drugim prevzeti naloge patroliranja v samem mestu, medtem ko bi bila posebna enota sprva nameščena na obrobju zvezne države.

SLOVENC I N ŠPORT

HABEMUS SELEKTOR!

Slovenska nogometna reprezentanca ima po dobrem mesecu spet selektorja. Po soglasni odločitvi Izvršnega odbora Nogometne zveze Slovenije (IO NZS) je Braneta Oblaka - predsednik zveze Rudi Zavrli ga je zaradi slabih rezultatov in neprepoznave igre odstavil 27. novembra lani - nasledil 45-letni Mariborčan Matjaž Kek, ki je doslej opravljal funkcijo trenerja mlajših slovenskih selekcij, pred tem pa je vodil Maribor, s katerim je tudi osvojil dva naslova državnega prvaka. Na selektorsko klop bo Kek, ki je podpisal triletno pogodbo, prvič sedel 7. februarja, ko bo Slovenija v prijateljski tekmi gostila Estonijo. (S to tekmo se bodo spomnili 15-letnico tekme v Tallinnu (ta je bila za obe izbrani vrsti prva uradna). Če bodo vremenske razmere preslabe, igranje v Domžalah namreč nima ogrevane igralne površine, bo tekma v Celju ali na Primorskem.

NIČ NI BILO S SLOVENSКИMI „LISICAMI“

Po žalostni (za Mariborčane) odločitvi, da bodo 43. tekme alpskih smučark — Zlata lisica — zaradi pomanjkanja snega na Pohorju predstavljene v Kranjsko Goro, so se tja hitro preselile delovne in tekmovalne ekipe. Žal ni bilo prostora za vse, zato so se morale smučarke in njihove spremljevalne ekipe — okoli 300 oseb — nastaniti po raznih malih blejskih hotelih.

Vendar jim ne v soboto ne v nedeljo ni bila sreča naklonjena. V veleslalomu je najboljša Slovenka bila Mateja Robnik s 17. mestom, 22. je bila Ana Drev, 25. pa Črnjanka Tina Maze. V finale se niso uvrstile Ana Kobal, ki je bila 38., Urška Rabič (45.) in Petra Robnik (51). Zmagala je Avstrijka Nicole Hosp.

V slalomu je najboljša Slovenka bila Črnjanka Tina Maze na 24. mestu, Petra Robnik pa je bila 25. V finale se ni uvrstila Ana Kobal, ki je bila 41., Ana Drev pa je odstopila že v prvi vožnji. Zmagala je Avstrijka Marlies Schild.

Ker pa je zmagovalka turnirja tista, ki v serijevku odnese največ točk med obema tekmama, je odlikovanje za najboljšo smučarko odnesla Čehinja Šarka Zahrobska, druga v slalomu.

DOBRI REZULTATI

Slovenska smučarska tekačica Petra Majdič se tekočo sezono kar dobro uvrča, največkrat med prvo deseterico. Sicer ji kdaj tudi spodleti (ali pa ekipi, če smuči ne namažejo pravilno), na tretji tekmi turneje Tour de Ski v nemškem Oberstdorfu pa je premagala vso konkurenco in na deset kilometrov klasično prepričljivo zmagala. S tem je slovenskaampionka v skupnem serijevku turneje napredovala z 21. mesta na odlično drugo.

V drugem nočnem slalomu evropskega pokala alpskih smučark v švicarskem Melchsee-Fruttu je zmagala članica slovenske ekipe za evropski pokal, 18-letna Maruša Ferk. Mlada smučarka z Blejske Dobrave je slavila zmago s prednostjo 67 stotink sekunde pred domačo tekmovalko Celino Hangl. Njena moštvena kolegica Lana Grandovec se je uvrstila na 11. mesto, 32. pa je bila Katja Jazbec.

OSEBNE NOVICE

Krsta

V cerkvi Santa Rosa de Lima v Tabladi je bila krščena **Jana Alšini**. Očka je Diego, mamica pa Myriam C. Mehle. Botra sta bila Monika Mehle Jerovek in Gabriel Altini.

V cerkvi Nuestra Señora del Valle v Tafí Viejo, Tucumán, je bil krščen v soboto 30. decembra **Benjamin Aleksander Rébola**. Očka je Juan Pablo, mamica pa Marta Žakelj. Botra sta bila dr. Ricardo Durango in cont. Andrea Coletti.

Srečnim staršem iskreno čestitamo.

Poroka

V soboto, 6. januarja, sta se poročila v župnijski cerkvi Nuestra Señora de Lourdes (San Justo) **Blaž Miklič** in **María Paula Martín**. Priči sta bila ženinova mati ga. Francka Miklič roj. Krajnik in nevestin oče Andrés Martín. Poročil ju je delegat dr. Jure Rode.

Novemu zakonu čestitamo in želimo srečo!

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158** — **C1407GSR BUENOS AIRES — ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Franci Markež, Jernej Tomazin, Polona Makek, Daniel Žagar, Marko Vombergar, Gabriela Qualizza, Branko Rebozov in Mara Črnak Sanchez.
Mediji: STA, Radio Ognjiče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 100, pri pošiljanju po portu pa \$ 130; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko portu. Z navadno portu 95 USA dol. za vse države. *Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.*

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750 — C1289ABJ Buenos Aires — Argentina — Tel.: (54-11) 4301-5040 — E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

PISMO

Ob dnevih slovenske literature

MALI OGLASI

GOSPODARSTVO
Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Rigoyen 2682 L. 5 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog - Nevropsihiater. Konzultorij na Caballito in Tabladi. Ordinira ob torkih in četrtkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-4409-4437.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
Dr. Vital A. Pič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpac.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič — Odvetnica — Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 — Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 9. januarja 2006

1 EVRO 239,6 SIT
 1 US dolar 181,9 SIT

Haider spet zahteva pretevanje Slovencev

Deželni glavar avstrijske Koroke **Jörg Haider** je predlagal, da naj se za ureditev vpravanja dvojezičnih krajevnih tabel izvede ugotavljanje maternega jezika „po zgledu Slovenije“. Tak „etnični popis“, kakrnega naj bi v Sloveniji izvedli leta 2003, naj bi sedaj na enak način izvedli tudi na avstrijskem Korokem, je Haider dejal v Celovcu. Ob tem je zatrdil, da naj bi na popisu prebivalstva leta 2001 v Avstriji ustvarili „umetne Slovence“.

To trditev je deželni glavar avstrijske Koroke utemeljil s tem, da naj bi na popisih prebivalstva vse tiste, ki so kot pogovorni jezik navedli tako nemščino kot slovenščino, „avtomatično pritegli k slovenski narodni skupnosti“. Vendar naj bi to nasprotovalo evropski zakonodaji, je menil Haider.

URADNE URE

Uradne ure pisarne Zedinjene Slovenije, ter uredništva in uprave Svobodne Slovenije so od ponedeljka do petka, od 10. do 19. Na argentinske državne in na cerkvene praznike ne uradujemo. **Prosimo rojake, da ta urnik upoštevajo!**

Tukaj je pritisnila vročina in se pripravlja na viharen in deževen konec tedna. V takem vremenu sem potoval peš od doma, nato z vlakom do Retira, z Retira s podzemsko do Primere Junte na čisto drugi konec mesta, in od te zadnje podzemске postaje peš 10 kvadrov spet do Filozofske fakultete, kjer je so v okviru slovenskega lektorata, ki ga vodi prof. Mojca Jesenovec, potekali Svetovni dnevi slovenske literature. Dve uri mučne vožnje, posebno na podzemski! Kot sardine! Bolje, kot domobranci v živinskih vagonih na vožnji v Kočevje ... Mučno je bilo tudi pretevanje.

Spremljal me je rojak Ljubljčan, sicer dober znanec iz Italije, ki je znan po gostobesednosti in svojem večnem pravu.

Ker je fakulteta bolj podobna starinskemu, improvizirano nedokončano zgrajenemu in umazanemu labirintu kot kaki fakulteti, najmanj filozofski - sicer pa je spomenik tako državne kot verjetno lastne korupcije - in ker si je moj spremljevalec hotel sproti ogledati po neometanih stenah vse propagandne ekspozite politično razgredentarije - ni manjkalo srpov in kladivov - in ker so organizatorji prireditve spremenili avlo prireditve po eni uri iskanja in spravevanja na

cilj. Tako da sva bila na poti že tri ure ...

Pred vrati določene avle magne je že čakala v pomenkih gruča ljudi. Ker čakanja le ni hotelo biti konca, mene je pa že bolela hrbtenica, skozi steklo v vratih dvorane pa smo vsi čakajoči gledali v njej prazne vrste sedežev, sem se jaz poslužil svoje do kraja zadržane drznosti in vprašal, če bi lahko sedel v dvorano. „Ja, izvolite!“ sem dobil v hipu odgovor ... Za menoj pa so se v dvorano vsuli vsi ostali in se posedli.

Začetek je bil napovedan ob 19 uri, realni pa se je po argentinsko začel minute pred 20. Za katedro so bile obetene tri zastave: slovenska, evropska in argentinska. Prvi je v perfektni kastiljčini jasno, z glasom odličnega radijskega časnika, predaval Mirko Vasle. Lahko rečem, da ne bi nihče mogel v tako kratkem času povedati toliko in tako sijajno, kot je to opravil on, kar je potrdilo tudi ploskanje v dvorani.

Za Vasletom je o Sloveniji predaval veleposlanik prof. Avgustin Vivod; dobro, zanimivo, morda nekoliko preveč propagandno hvaleče, vendar res z bistvenimi podatki Slovencev in Slovenije od začetka do dananjosti. Ob koncu za debato, ga je nekdo v dvorani

vprašal, v čem je obstojala tista ceremonija ustoličenja karantanskih vojvod? To zato, ker je v predavanju Vivod trdil, pravilno seveda, da je bil ta običaj ustoličenja vojvod najstarejši in prvi demokratični v Evropi, zgodovinsko dokumentiran, ter da ga je Jefferson v ZDA uporabil za tekst severnoameričke državne ustave itd.

Zadnji je predaval pisatelj Jani Virk, sedeč za katedro v svoji skoraj orjanski postavi, z obrito glavo in keltskega obraza in pogleda, po izražanju pa človek srčne in intelektualne očitno bogate kulture. Predaval je o stanju literature in literatov v Sloveniji, prijeto, prijazno domače, vendar ker se je zaradi prevajanja v kastiljčino moral ustavljati, je njegovo podajanje izzvenelo razbito.

Občudoval sem lahkotnost in finost nastopanja (pred pestro publiko) in večnost prevajanja prof. Jesenovec, s krasno fonetično-pravilno govorjeno slovenščino, ki je vse znala s svojim ljubkim, veselimi, nasmejanimi ali pa resnim nastopom zaviti v doživeto domačnost. Literaturo, pesmi kot prozo tako v slovenščini kot v kastiljčini je brala odlično, posebno Lepo Vido in tudi moj prevod Simon Gregorčičeve Soči, kar je bilo zame pravo presenečenje. Bil sem iznenaden. Ker je Jani Virk v svoji dizertaciji navedel Srečka Kosovela kot nekakrnega začetnika plejade pred, med in po-revolucijskih mlajših pesnikov, je prof. Mojca udeležbi brala nekaj Kosovelovih pesmi, zelo živahno in posrečeno. Užitek.

Po naznanjenem zaključku te

prireditve, zadnje svetovnih dni slovenske literature — (na platnu na steni smo sproti lahko gledali projektirana imena naših pisateljev in pesnikov, ki so nastopali na podobnih prireditvah po največjih mestih državah po svetu, enako kot tudi pisatelj Jani Virka v Buenos Airesu) - ponovim, po zaključku je prisotne veleposlanstvo povabilo na napitek in prigrizek, ki je bil za vse res dobrodošel kot okrepevalen. Tam je bil Mirko Vasle deležen ponovnih pohval, kakor tudi, seveda, Mojca Jesenovec, naš veleposlanik; in tudi okoli Jani Virka so se ustavljali in z njim napili in pogovarjali tako slovenski kot argentinski udeleženci. Škoda, da niso bili predstavljeni razni drugi pomenljivi udeleženci Argentinci, kot je bil predstavljen n. pr. g. Bizai in njegov sin pesnik haiku-jev.

Osebno sem imel priložnost spoznati pisatelja Virka in dobiti od njega odgovore na nekaj vprašanj in tudi nasvete ... Potem poleg prof. slavistike Mojce Jesenovec in simpatične gospe Strgarjeve, so bili tam M. Eiletz z gospo soprogo Pavči, Vinko Rode, prof. Vornič s soprogo in starejšo hčerko, ki so me celo v svojem avtomobilu pripeljali do hišnih vrat ... (zame najsrečnejši dogodek večera!) In pozdravil sem se tam po zelo dolgem času tudi s g. dr. L. Kukovico. Pogostitev je bila odlična! Bilo pa je, kot je vse in vsakič na podobnih prireditvah: mučno čakanje, veliko pričakovanja, na koncu pa hipno, skoraj panično hitenje in mujenje, rekel bi vse samo do vrat, ki se odprejo in samo zaprejo. Rekel bi, kot kadar poželiš in že ni več ...

Branko Rebozov

Zahvala

Ob uspešni izvedbi taborjenja Mladcev in mladenk, ki je potekalo od 26. do 29. decembra v Tandilu, se toplo zahvaljujemo vodstvu in spremljevalcem. Ti so bili: prof. Jure Urbančič, lic. Ema Urbančič Marušič, Matjaž Marušič, Marija Zurc Čeč, Martin Zarnik, Monika Zupanc Filipič, Erika Šenk, Anka Smole Kokalj, Ivko Kokalj in Stanko Jelen. Lep uspeh, ki je žel priznanje udeležencev in staršev, je sad njihovega truda in žrtve. Bog vsem povrni!

Zedinjena Slovenija

V pričakovanju

Dragi naročniki in bralci!

Ta je druga letonja številka. V mesecu januarju izide še en izvod, potem pa bomo imeli tri tedne počitnic.

Ko se v februarju znova srečamo, boste našli kar nekaj sprememb v našem dragem tedniku: nova zaglavja, nove stalne sodelavce, nov prijem v že običajnem gradivu. Trudimo se, da bi Vam v letu 2007 posredovali še boljše in bolj pestro in bolj zanimivo branje.

Obenem, ko Vas vabimo, da ostanete zvesti naročniki, pa Vam priporočamo, da list pokažete in k naročitvi povabite še druge — prijatelje in znance. Le tako bomo lahko nadalje in še dolgo časa ohranili pri življenju naš list, ki stopa že v trestdeseto (oziroma šestintrestdeseto) leto.

Uredništvo in uprava Svobodne Slovenije

Ustvariva si počitnice na domu. Daj, pusti delo za dva tedna ...

Kakrne pa so bile?

Pozno vstajanje ali jutranji sprehod. „Turizem“ po naši četrti. Ni bil napačno izbran cilj.

Obhodila sva ceste, ki jih že dolgo prej nisva. Oglejala si pročelja, razne vrtove in se nadihala jutranjega zraka. Najin vsakdan je bil drugačen. Miren in razgiban. Oboje. Po enourni hoji, počitek. In brezdelje. Dobesedno, p-o-č-i-t-n-i-c-e!

Vse se je videlo in čutilo drugače. Še naš dom je dobil nov pogled. Odkrila sva ga na počitnicah.

Doma!

Mara

maracrnaksanchez@yahoo.com.ar

Poletje

Poletje je skoraj sinonim za počitnice.

Kdo se ga ne veseli? Veselje pa je različno, glede na to, v kateri dobi življenja uživati ta letni čas. Za otroke so neka skrivnostna vrata, ki se odprejo za nenehno igranje, odkrivanje, opazovanje ... Mladostnik se veseli, da se je „otresel“ pole, matere se odpočijejo od urnika in pripravljanja živalskih potrebščin; tukaj v Argentini, posebno pa tiste, ki pomiljajo otroke v državne pole, z veseljem spravijo otroške halje in pozabijo na obvezno tedensko likanje teh posebnih oblačil. Prav tako tiste, ki imajo opravka s živalskimi uniformami; le-te veselo očistijo za prihodnje leto.

V mojem „kolektivu“ se tudi veselimo poletja. Čeprav pri hiši ni polobveznih otrok, se veselimo počitnic, oddiha od letne rutine. Skoraj v vsaki družini je kdo, ki mora izpolnjevati določen urnik in na nek način smo vsi ostali ujeti v njem.

Poletje.

Še preden se je začelo, sem se navdušila za enega izmed svojih hobijev: vrtnarstvo. Naš (moj) vrt je majhen, razdeljen v gredice v slogu tistih, ki so bili običajni v prvi polovici prejšnjega stoletja in ki jih je, žal, videti čedalje manj, saj je skoraj vse pozidano. Ekonomski razlogi. Obrobje gredic je narejeno iz opek, na poseben način prevlečenih s cementom. Med njimi so majhne cementne stezice ki nas obvarujejo pred blatom.

Oh, nimam sreče gospoda Ščeka iz Rebulovega romana Noktuno, da bi povrtine naša teta po abecedi! Na svojih gredicah sem nasadila rože, ki jih vseh niti ne znam poimenoovati. Večina so podar-

jeni vrtnički in darila ob godovih, čisto malo pa jih je presajenih z vrta, ki ga imamo za hišno. Za vrtničke ki si jih „izposodimo“, ko gremo mimo vrta z visečimi vejami čez ograjo, pravijo, da se najraje primejo. Je li res tako? V razrahljano in opleto zemljo sem vsadila različne rože. Vem, da mi poklicni vrtnarji ne zavidajo, a ljudje, ki hodijo mimo in postajajo pred našo ograjo, posebno pa starejši, menijo ... „Že dolgo nisem videl te in te rože, sadila jih je moja mama ...“ Ta naivni stil sajenja se splača, že zaradi njih.

Prvi dnevi poletja nam prinesejo božične praznike. Takrat „nočne dame“ (damas de noche) razlijejo svoj posebni vonj in lepoto. Še one praznujejo. V jutru pa zaprejo svoje čame. Kako intenzivno je njihov življenje! Vse razdajo v nekaj urah. Po svetih Treh kraljih pa se letovitka eksoda začne. Moje počitnice pa so tukaj, doma. Potovanje me čaka tam na začetku zime, ko sonce ne pripeka tako neusmiljeno (no, to je z mojega vidika). Poletje sem uživala z zgodnjim vstajanjem in s posebno romanco z rožami. Še knjige sem pustila ob strani.

Obstaja neka vrsta rož, ki je čisto preprosta, pravijo, da raste na polju. Kaj ima posebnega? To cvetje vsebuje nekakšen magnetizem za kolibrije. Te plave rože, ki zrastejo na precej dolgih steblih, so svoje vrste delikatosa za leteče dragulje, ki srkajo njihov nektar (sokove). Trenutek ekstaze. Komaj vidne so peruti ptic, ki ostanejo v zraku, ob sončni svetlobi pa odsevajo kot leteči smaragdi ali pa kot kristali plave, rumenkaste, in še druge barve, ki se spreminjajo med letom teh enkratnih ptic. Navadijo se ljudi in, čisto blizu človeka svoje dolge kljunčke potopijo v cvet. Zgodilo se je, da sta dva kolibrija priletela v kuhinjo. Kar onemela sem od sreče ... se bo to še kdaj ponovilo?

- - -

Ver kaj?